

MINISTERSTWO KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO		ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa	
NARODOWY INSTYTUT DZIEDZICTWA		ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa	
Nazwa gminy i adres urzędu gminy	KK-2 Sprawozdanie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w samorządzie gminnym	Portal sprawozdawczy GUS www.stat.gov.pl	
Numer identyfikacyjny - REGON		Adresat: Urząd Statystyczny 31-223 Kraków ul. Kazimierza Wyki 3	
	za 2023 rok	Przekazać w terminie do dnia 2 października 2024 r.	

Obowiązek przekazywania danych statystycznych wynika z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773)

(e-mail jednostki sporządzającej sprawozdanie – WYPEŁNIĆ WIELKIMI LITERAMI)

Dział 1. Gminna ewidencja zabytków (stan w dniu 31.12.2023)

1.	Gmina prowadzi gminną ewidencję zabytków (proszę wpisać „x” we właściwe pole/wpisać rok)	1	tak		
		1a	rok założenia		
		1b	rok ostatniej aktualizacji		
		2	nie, ale ewidencja jest w trakcie sporządzania		
		3	gmina nie prowadzi i nie przystąpiła do założenia ewidencji		

Jeżeli w punkcie 1 zaznaczono odpowiedź 2 lub 3, proszę przejść do działu 2 sprawozdania.

2.	Gminną ewidencję zabytków przyjęto (proszę wpisać „x” we właściwe pole)	1	zarządzeniem wójta, burmistrza, prezydenta miasta		
		2	uchwałą rady gminy		
		3	w inny sposób, jaki?		

3.	Forma prowadzenia gminnej ewidencji zabytków (proszę wpisać „x” we właściwe pole)	1	zbiór papierowych kart adresowych		
		2	zdigitalizowane karty adresowe		
		3	elektroniczna baza danych oraz zbiór papierowych kart adresowych		
		4	elektroniczna baza danych oraz zdigitalizowane karty adresowe		
		5	inna, jaka?		

4.	Liczba kart adresowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków dla:	1	zabytków nieruchomych		
		1a	zawierających informację o jednym obiekcie zabytkowym		
		1b	zawierających informację o więcej niż jednym obiekcie zabytkowym		
		2	układów urbanistycznych i ruralistycznych		
		3	zabytków archeologicznych		
		3a	zawierających informację o jednym obiekcie zabytkowym		
		3b	zawierających informację o więcej niż jednym obiekcie zabytkowym		

5. Liczba zabytków nieruchomych ujętych w gminnej ewidencji zabytków

Wyszczególnienie		Ogółem	W tym zabytki wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, znajdujące się poza wojewódzką ewidencją zabytków
0		1	2
Ogółem (suma wierszy 2+3+4)	1		
Zabytki nieruchome	2		
Układy urbanistyczne i ruralistyczne	3		
Zabytki archeologiczne	4		

6.	Liczba zabytków (nieruchomych, archeologicznych, układów urbanistycznych i ruralistycznych), które zostały w okresie od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2023:	1	włączone do gminnej ewidencji zabytków		
		2	wyłączone z gminnej ewidencji zabytków		

Dział 2. Gminny program opieki nad zabytkami (stan w dniu 31.12.2023)

1.	Gmina posiada obowiązujący program opieki nad zabytkami (proszę wpisać „x” we właściwe pole/wpisać rok)	1	tak														
		1a	rok opracowania														
		1b	lata obowiązywania programu	od								do					
		2	nie, ale program jest w trakcie sporządzania														
		3	gmina nie posiada i nie przystąpiła do sporządzania programu														

Jeżeli w punkcie 1 zaznaczono odpowiedź 2 lub 3, proszę przejść do działu 3 sprawozdania.

2.	Gminna ewidencja zabytków była podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami (proszę wpisać 1 – tak lub 2 – nie)	
----	--	--

3.	Gminny program opieki nad zabytkami określa konkretne cele do realizacji (proszę wpisać 1 – tak lub 2 – nie)	
----	--	--

Jeżeli w punkcie 3 wpisano odpowiedź 1, proszę przejść do punktu 4, jeżeli wpisano odpowiedź 2, proszę przejść do punktu 6.

4. Cele przyjęte do realizacji w gminnym programie opieki nad zabytkami według priorytetu

W każdym wierszu proszę wpisać właściwy symbol: 1 – bardzo ważny, 2 – raczej ważny, 3 – ani ważny, ani nieważny, 4 – raczej nieważny, 5 – zupełnie nieważny, 6 – brak przyjęcia priorytetu dla celu/brak priorytetyzacji

Wyszczególnienie		Symbol
0		1
Uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej	1	
Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania	2	
Wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego	3	
Podjęcie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami	4	
Określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków	5	
Podjęcie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami	6	
Inne, jakie.....	7	

5	Gminny program opieki nad zabytkami zawiera wskaźniki monitorujące realizację zakładanych celów (proszę wpisać 1 – tak lub 2 – nie)	
---	---	--

6	Wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządził w ciągu ostatnich 2 lat sprawozdanie z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami (proszę wpisać „x” we właściwe pole)	1	tak, sporządził										
		2	nie sporządził, ale sprawozdanie jest w trakcie przygotowania										
		3	nie sporządził i nie rozpoczęto jego przygotowania bo nie upłynęły 2 lata od daty przyjęcia gminnego programu opieki nad zabytkami										
		4	nie sporządził i nie rozpoczęto jego przygotowania, a od przyjęcia gminnego programu opieki nad zabytkami upłynęło więcej niż 2 lata										

Dział 3. Finansowanie ochrony zabytków w gminie poprzez udzielanie dotacji na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz przy zabytkach ujętych w gminnej ewidencji zabytków, o których mowa w art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami stan w dniu 31.12.2023

1	Organ stanowiący gminy udziela dotacji na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz przy zabytkach ujętych w gminnej ewidencji zabytków, o których mowa w art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (proszę wpisać 1 – tak lub 2 – nie)	
---	--	--

Jeżeli w punkcie 1 wpisano odpowiedź 2, proszę przejść do działu 4 sprawozdania.

2. Środki na udzielenie dotacji na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz przy zabytkach ujętych w gminnej ewidencji zabytków

Wyszczególnienie		Ogółem w pełnych złotych (bez groszy)
0		1
Wysokość środków przeznaczonych przez organ stanowiący gminy na udzielenie dotacji	1	
Wysokość środków, o przyznanie których wnioskowano	2	
Wysokość środków przyznanych w ramach dotacji	3	

3. Zabytki, na które gmina przyznała dofinansowanie w ramach gminnych dotacji na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków oraz przy zabytkach ujętych w gminnej ewidencji zabytków, o których mowa w art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Wyszczególnienie		Liczba zabytków	
		o których dofinansowanie się ubiegano	w tym objętych dofinansowaniem
0		1	2
Ogółem (suma wierszy od 2 do 9)		1	
według własności:	Skarb Państwa	2	
	jednostka samorządu terytorialnego	3	
	inna publiczna osoba prawna	4	
	kościół lub związek wyznaniowy	5	
	inna niepubliczna osoba prawna	6	
	osoba fizyczna	7	
	własność mieszana	8	
	brak właściciela/właściciel nieustalony	9	

Dział 4. Finansowanie opieki nad zabytkami w gminie poprzez finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku, do których gmina posiada tytuł prawny, określony w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

1.	Gmina finansowała prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku, do którego gmina posiada tytuł prawny, określony w art.71 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w 2023 r. (proszę wpisać 1 – tak lub 2 – nie)	
----	---	--

Jeżeli w punkcie 1 wpisano odpowiedź 2, proszę przejść do działu 5 sprawozdania.

2.	Liczba zabytków nieruchomości do których gmina posiada tytuł prawny, określony w art.71 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, przy których gmina finansowała prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku w 2023 r. (proszę wpisać liczbę)	
----	---	--

3. Wysokość środków przeznaczonych na finansowanie opieki nad zabytkami w gminie poprzez finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku, do którego gmina posiada tytuł prawny, określony w art.71 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Wyszczególnienie		Ogółem w pełnych złotych (bez groszy)
0		1
Środki własne gminy	1	
Środki zewnętrzne (łącznie), z tego:	2	
Fundusze zagraniczne	3	
Środki ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	4	
Inne programy rządowe	5	
Wojewódzki Konserwator Zabytków	6	
Inne, jakie.....	7	

Dział 5. Porozumienie o samorządowym konserwatorze zabytków

1.	Gmina posiada porozumienie zawarte z wojewodą dotyczące powierzenia prowadzenia niektórych spraw z zakresu swojej własności, w tym wydawania decyzji administracyjnych, o którym mowa w art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (proszę wpisać „x” we właściwe pole/wpisać rok)	1	tak			
		1a	rok podpisania porozumienia			
		2	nie, ale jest w trakcie zawierania porozumienia			
		3	gmina nie posiada i nie przystąpiono do zawierania porozumienia			
4	gmina posiadała, ale rozwiązała porozumienie					

Jeżeli w punkcie 1 wpisano odpowiedź 1, proszę przejść do punktu 2.

2.	Zakres spraw powierzonych w ramach porozumienia zawartego z wojewodą dotyczącego powierzenia prowadzenia niektórych spraw z zakresu jego własności, w tym wydawania decyzji administracyjnych, o którym mowa w art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	1	Wydawanie pozwoleń na prowadzenie prac, robót, badań lub innych działań przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków zgodnie z art. 36 ust.1 pkt 1 uozoz			
		2	Wydawanie zaleceń konserwatorskich, zgodnie z art. 27 uozoz dot. zabytków wpisanych do rejestru			
		3	Wydawanie zaleceń konserwatorskich, zgodnie z art. 27 uozoz dot. zabytków nie wpisanych do rejestru			
		4	Uzgadnianie decyzji o pozwoleniu na budowę dot. obiektów w gminnej ewidencji zabytków zgodnie z art. 39 ust. 3 prawo budowlane			
		5	Uzgadnianie decyzji lokalizacyjnych, w tym decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy w odniesieniu do obszarów i obiektów objętych formami ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 uozoz oraz ujętych w gminnej ewidencji zabytków, zgodnie z art. 53 ust. 4 pkt 2) ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym			
		6	Uzgadnianie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego			
		7	Prowadzenie postępowań w ramach nadzoru konserwatorskiego			
		8	Inne, jakie			

Dział 6. Gminny program rewitalizacji/lokalny program rewitalizacji

1	Gmina sporządziła program rewitalizacji (proszę wpisać „x” we właściwe pole/wpisać rok)	1	tak			
		1a	rok opracowania programu			
		2	nie, ale program jest w trakcie sporządzania			
		3	nie i nie przystąpiła do sporządzania programu			
4	nie i nie planuje się sporządzenia programu w najbliższym czasie					
2	Gmina sporządziła program rewitalizacji na podstawie (proszę wpisać 1 – tak lub 2 – nie)	1	ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji			
		2	ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym			
3	Program rewitalizacji zawiera zapisy odnoszące się (proszę wpisać 1 – tak, 2 – nie lub 3 – nie dotyczy)	1	do zabytków			
		2	do dziedzictwa niematerialnego (pamięć, tożsamość, lokalne tradycje i zwyczaje)			

4. Zapisy odnośnie zabytków i dziedzictwa kulturowego w programach rewitalizacyjnych w gminie (proszę wpisać 1 – tak lub 2 – nie)

Gmina wykorzystywała wskaźniki dotyczące zabytków na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji	1	x
Gmina wykorzystywała analizy i badania dotyczące zabytków i dziedzictwa na etapie pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji	2	
Obszar rewitalizacji obejmuje obszar wpisany do rejestru zabytków albo ujęty w gminnej ewidencji zabytków	3	
W obszarze rewitalizacji znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków albo ujęte w ewidencji zabytków	4	
W celach rewitalizacji i kierunkach działań odnoszono się do dziedzictwa kulturowego (zabytki i tradycje)	5	x
W programie rewitalizacji przewidziano projekty rewitalizacyjne odnoszące się do zabytków	6	x
W programie rewitalizacji przewidziano projekty rewitalizacyjne odnoszące się do dziedzictwa niematerialnego (pamięć, tożsamość, lokalne tradycje i zwyczaje)	7	x
Program rewitalizacji jest powiązany z gminnym programem opieki nad zabytkami	8	x
Inne, jakie.....	9	x

3. Plan ochrony parku kulturowego i miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszarów, na których utworzono park kulturowy

Nazwa parku kulturowego	Plan ochrony parku kulturowego		Gmina sporządziła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszarów, na których utworzono park kulturowy (1-tak; 2- nie, ale gmina jest w trakcie sporządzania nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego 3-nie, ale gmina jest w trakcie przygotowania aktualizacji wcześniej istniejącego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; 4-gmina nie przystąpiła do sporządzania nowego lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego)
	Gmina sporządziła plan ochrony parku kulturowego (1-tak; 2-nie, ale plan jest w trakcie sporządzania; 3-gmina nie przystąpiła do sporządzania planu ochrony parku kulturowego)	Rok zatwierdzenia przez Radę Gminy planu ochrony parku kulturowego (w przypadku braku proszę wpisać 0)	

4. Gminny plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych

1.	Gmina przyjęła gminny plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych <i>(proszę wpisać „x” we właściwe pole/wpisać rok)</i>	1	tak			
		1a	proszę wpisać rok			
		2	nie			

5. Ustalenia dotyczące ochrony zabytków w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

1.	Gmina wyznaczyła w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego strefy ochrony konserwatorskiej <i>(proszę wpisać „x” we właściwe pole)</i>	1	tak			
		2	nie			
		3	gmina nie posiada miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego			

Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na przygotowanie danych dla potrzeb wypełnienia formularza	1	
Proszę podać szacunkowy czas (w minutach) przeznaczony na wypełnienie formularza	2	

Uwagi do formularza/sprawozdania

(e-mail kontaktowy w zakresie sporządzonego sprawozdania – WYPEŁNIAĆ WIELKIMI LITERAMI)

.....
(telefon kontaktowy w zakresie sporządzonego sprawozdania)

.....
(miejscowość, data)

.....
(pieczęćka imienna i podpis osoby działającej w imieniu sprawozdawcy)*

Objaśnienia do sprawozdania KK-2

Dział 1. Gminna ewidencja zabytków

W punkcie 1 w wierszu 1b pod pojęciem aktualizacji należy rozumieć **włączanie** nowych kart adresowych do gminnej ewidencji zabytków, **wylączenie** kart adresowych stanowiących element gminnej ewidencji zabytków lub **zmianę treści** kart adresowych będących elementem gminnej ewidencji zabytków.

W punkcie 4 w wierszu 1a – należy wpisać liczbę tylko tych kart adresowych zabytków nieruchomości ujętych w gminnej ewidencji zabytków, które zawierają informacje o jednym obiekcie (np. kościół lub most).

W punkcie 4 w wierszu 1b – należy wpisać liczbę kart, które obejmują więcej niż jeden obiekt (np. karta, na której opisane jest założenie pałacowo-parkowe, zawierająca informacje o pałacu, parku, budynkach gospodarczych itp.).

Tę samą zasadę stosuje się dla kart adresowych tworzonych dla zabytków archeologicznych (**wiersze 3a i 3b**).

Przez zabytek nieruchomy należy rozumieć nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Przez historyczny układ urbanistyczny lub ruralistyczny należy rozumieć przestrzenne założenie miejskie lub wiejskie, zawierające zespoły budowlane, pojedyncze budynki i formy zaprojektowanej zieleni, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych, w tym ulic lub sieci dróg

Przez zabytek archeologiczny należy rozumieć zabytek nieruchomy, będący powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów.

W punkcie 5 poprzez poszczególne rodzaje zabytków nieruchomości zgodnie z art.3 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w 2023 r.

- **układy urbanistyczne i ruralistyczne** – przestrzenne założenie miejskie lub wiejskie, zawierające zespoły budowlane, pojedyncze budynki i formy zaprojektowanej zieleni, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych, w tym ulic lub sieci dróg;

- **zabytki archeologiczne (stanowiska archeologiczne)** – zabytek nieruchomy, będący powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem;

W punkcie 5 w rubryce 1 – należy podać ogólną liczbę zabytków ujętą we wszystkich kartach adresowych: zarówno tych, zawierających informację o jednym obiekcie, jak i tych zawierających informację o więcej niż jednym obiekcie.

W punkcie 5 w rubryce 2 – należy podać liczbę zabytków, które znajdują się w gminnej ewidencji zabytków, z uwagi na to, że zostały wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków (zgodnie z art. 22.5. Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków

i opiece nad zabytkami, w gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte: 1) zabytki nieruchome wpisane do rejestru; 2) inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków; 3) inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków).

Dział 2. Gminny program opieki nad zabytkami

W punkcie 6 – należy odnieść się do obowiązującego w roku badania (2023 r.) gminnego programu opieki nad zabytkami.

Dział 4. Finansowanie opieki nad zabytkami w gminie poprzez finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku, do których gmina posiada tytuł prawny, określony w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Przez poszczególne rodzaje prac przy zabytkach, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane oraz ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, należy rozumieć:

- **prace konserwatorskie** – działania mające na celu zabezpieczenie i utwalenie substancji zabytku, zahamowanie procesów jego destrukcji oraz dokumentowanie tych działań;

- **prace restauratorskie** – działania mające na celu wyekspozowanie wartości artystycznych i estetycznych zabytku, w tym, jeżeli istnieje taka potrzeba, uzupełnienie lub odtworzenie jego części, oraz dokumentowanie tych działań;

- **roboty budowlane** – prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce obiektu budowlanego, przy czym przez przebudowę należy rozumieć wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji; w przypadku dróg są dopuszczalne zmiany charakterystycznych parametrów w zakresie niewymagającym zmiany granic pasa drogowego, natomiast przez remont – należy rozumieć wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji (choć dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym);

Dział 6. Gminny program rewitalizacji

Przez następujące sformułowania należy rozumieć:

- **gminny program rewitalizacji**: dokument służący zaplanowaniu i realizacji procesu rewitalizacji w rozumieniu ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

- **lokalny program rewitalizacji**: program działań zmierzających do wyprowadzenia danego obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej oraz stworzenia warunków do jego dalszego rozwoju, opracowany, przyjęty i koordynowany przez gminę na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

Dział 7. Inne narzędzia ochrony zabytków i opieki nad zabytkami w samorządzie gminnym.

Przez następujące sformułowania należy rozumieć:

- **parki kulturowe**: jedna z form ochrony zabytków, ustanawiana na podstawie uchwały, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, przez

radę gminy w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej, w rozumieniu art. 16 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

- **plan ochrony parku kulturowego** – dokument sporządzony przez wójta gminy, prezydenta lub burmistrza miasta, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, przedłożony do zatwierdzenia radzie gminy. Obowiązkowo dla obszarów, na których utworzono park, sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Dokument sporządzony na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

- **miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego:** forma ochrony zabytków zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

- **gminny plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych:** dokument służący stworzeniu przez gminę warunków niezbędnych do realizacji ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych na podstawie rozdziału 8 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

